

TDC A/S
Nørregade 21
0900 København C

TDC Totalløsninger A/S
Teglholmegade 1
0900 København C

Fastsættelse af fradrag i slutbrugerprisen for sparede omkostninger i forbindelse med priskontrol efter metoden ”slutbrugerprisen korrigeret for sparede omkostninger” af TDC’s priser for tjenesteudbyderadgang for fastnet

21. maj 2007

IT- og Telestyrelsen skal – som det fremgår af IT- og Telestyrelsens afgørelse af 6. oktober 2005 på engrosmarkedet for fastnetaccess (marked 8) – træffe afgørelse om fastsættelse af fradraget i slutbrugerprisen som følge af TDC’s forpligtelse om priskontrol af priserne for gensalg af tjenester m.v. på fastnetområdet.

IT- og Telestyrelsen

Holsteinsgade 63

2100 København Ø

Telefon 3545 0000

Telefax 3545 0010

E-post itst@itst.dk

Netsted www.itst.dk

CVR-nr. 2676 9388

IT- og Telestyrelsen har med henblik på opgørelsen af et fradrag for sparede omkostninger indhentet dokumentation herfor fra TDC.

Sagsfremstilling

Sagsnr. 05-003954

IT- og Telestyrelsen har i forbindelse med arbejdet med at opgøre de sparede omkostninger – og dermed udregning af det fradrag, som TDC’s engroskunder skal have i forhold til TDC’s detailpriser – i foråret 2006 afholdt indledende afklarende møder med hhv. TDC, Telia og Tele2.

Filip Sundram

Telefon 3545 0283

Telefax 3545 0010

E-post fsu@itst.dk

På baggrund af mødet med TDC, fremsendte TDC den 14. juni 2006 en beskrivelse af, hvilke oplysninger, TDC kan levere til IT- og Telestyrelsens opgørelse af fradraget for sparede omkostninger.

Side 1/22

På denne baggrund anmodede IT- og Telestyrelsen med brev af 4. august 2006 TDC om at fremsende en række data til brug for IT- og Telestyrelsens opgørelse af fradraget for sparede omkostninger.

TDC har med brev af 21. august 2006 fremsendt en del af de ønskede oplysninger. Da IT- og Telestyrelsen imidlertid ikke havde modtaget alle de ønskede data, blev TDC anmodet om de manglende data med brev af 22. august 2006. De manglende data blev efterfølgende fremsendt med brev af 28. august 2006.

IT- og Telestyrelsen har endelig med brev af 12. september 2006 stillet en række supplerende spørgsmål til TDC, som TDC har besvaret med brev af 2. oktober 2006.

Udover TDC har Tele2 med brev af 28. september 2006 fremkommet med selskabets bidrag til brug for IT- og Telestyrelsens opgørelse. Tele2’s materiale

består af en gennemgang af Tele2's omkostninger i forbindelse med at tilbyde fastnetabonnementer til slutbrugere baseret på engrosproduktet leveret af TDC.

IT- og Telestyrelsen udsendte d. 6. november 2006 et udkast til afgørelse i høring i branchen. Høringsnotatet er vedlagt denne afgørelse i kopi.

Afgørelsesudkastet af 6. november 2006 er endvidere blevet notificeret hos EU-Kommissionen, som ikke har haft bemærkninger.

IT- og Telestyrelsen har endvidere med brev af 10. november 2006 anmodet om en nærmere redegørelse for gensalgsumkostningerne, hvilket TDC fremsendte med brev af 5. december 2006.

IT- og Telestyrelsen udsendte endvidere et revideret afgørelsesudkast i høring hos TDC d. 19. januar 2007. TDC fremsendte selskabets bemærkninger i brev af 1. februar 2007.

IT- og Telestyrelsen

De modtagne bemærkninger gav IT- og Telestyrelsen anledning til at foretage en justering af den i afgørelsesudkastet foreslåede metode, hvorfor der d. 20. april 2007 blev udsendt et revideret afgørelsesudkast i høring hos de selskaber, der havde svaret i den første høringsrunde.

Side 2/22

Parternes anbringender

Udgangspunktet for TDC's beregninger er særskilte regnskaber for regnskabsåret 2005 for følgende underområder:

- > Oprettelse og abonnement
- > Trafik indland
- > Trafik udland
- > IN-tjenester (opkald til 70-numre).

Disse regnskabsoplysninger tager udgangspunkt i omkostningerne ved at producere de pågældende ydelser til egne slutbrugere samt omsætningen herfra, og omkostningerne kan opdeles i detail- og netomkostninger.

TDC har desuden fremsendt oplysninger om omkostninger til eksternt gensalg i TDC's branchesalgdivision, som TDC har fordelt på de enkelte underområder.

Efter TDC's opfattelse bør omkostningsbesparelsen for TDC, når en kunde skifter fra at være slutkunde hos TDC til at blive kunde i et selskab, der køber TDC's gensalgprodukter, opgøres på følgende måde:

1. TDC's (sparede) detailomkostninger pr. afsat enhed opgøres.
2. TDC's (ekstra) omkostninger ved eksternt gensalg pr. afsat enhed opgøres.
3. Nettobesparelsen pr. afsat enhed opgøres herefter som sparede detailomkostninger fratrukket de ekstra omkostninger ved gensalg (1-2).
4. Nettobesparelsen pr. afsat enhed sættes herefter i forhold til de gennemsnitlige listepreiser (opgjort ved at korrigere omsætningen for rabatter) pr. TDC-slutkunde for de enkelte underområder.

TDC har i sine beregninger anvendt en før-skat WACC på 9 %.

TDC's beregning på baggrund af denne metode er vist nedenfor i tabel 1.

Tabel 1: TDC's beregnede fradrag opdelt på abonnement og tjenester

	Oprettelser og abonnement	Trafik indland	Trafik udland	IN-tjenester	Trafik i alt
Detailomkostninger i pct. af omsætning	[X] %	[X] %	[X] %	[X] %	[X] %
Gensalgskostninger i pct. af omsætning	[X] %	[X] %	[X] %	[X] %	[X] %
Frdrag i slutbrugerpris for sparede omkostninger netto (pct.)	[X] %	[X] %	[X] %	[X] %	[X] %

IT- og Telestyrelsen

TDC har desuden fremlagt oplysninger om fordelingen af omsætningen og afsatte trafikminutter i "trafik indland" på henholdsvis fastnet-til-fastnet kald og fastnet-til-mobil kald, der gør det muligt at opdele det beregnede nettofradrag på [X] % i et fradrag på [X] % for fastnet-til-fastnet kald og [X] % for fastnet-til-mobil kald.

Side

3/22

Efter TDC's opfattelse bør de ekstra omkostninger, som TDC har ved at gensælge produkterne på engrosniveau i stedet for detailniveau, fradrages i de sparede omkostninger. TDC har opgjort disse gensalgskostninger til i alt [X] mio. kr., hvoraf [X] mio. kr. opkræves via gebyrer. Baseret på TDC's oplysninger bør der således fradrages [X] mio. kr. i de sparede omkostninger.

TDC mener ikke, at IT- og Telestyrelsen har hjemmel til at kræve, at disse omkostninger i stedet dækkes ind gennem særskilte gebyrer m.v., der opkræves i forbindelse med oprettelse og drift af gensalgsaftaler. Til støtte herfor henviser TDC til, at lovbemærkningerne til den nu ophævede telelovs § 7, stk. 10 (lov nr. 470 af 2. juli 1998) kan fortolkes således, at der i de sparede omkostninger skal foretages modregning for de meromkostninger, der er forbundet med at udbyde tjenesten i engrossalg.

Udgangspunktet for Tele2's beregning af omkostninger ved salg til slutbrugere frem for engrossalg er en opsummering af de samlede omkostninger fordelt på følgende kategorier:

- > Markedsføring
- > Kundeakkvisition- og oprettelse
- > Kundeservice og support
- > Vedligeholdelse af kundeforholdet
- > Fakturering
- > Tab på debitorer
- > Fortjeneste

Omkostningerne er baserede på Tele2's salg og erfaringer og kan således ikke direkte overføres til TDC men alene bruges som et supplerende bidrag i forbindelse med IT- og Telestyrelsens fastlæggelse af fradraget.

Det følger af Tele2's gennemgang af de ovenfornævnte omkostningskategorier, at fortjenesten bør indgå som en del af de samlede omkostninger og dermed som en del af fradraget i slutbrugerprisen. Herved sikres det, at TDC ikke opnår en fortjeneste udover, hvad der opnås på engrossalget.

Det er ydermere Tele2's vurdering, at de ekstra omkostninger, som TDC har ved at gensælge produkterne på engrosniveau i stedet for detailniveau, er mindre omkostninger til administrative og processuelle ændringer, og at der ikke skal ske fradrag herfor i de sparede omkostninger.

Samlet set er det Tele2's vurdering, baseret på selskabets egne erfaringer med at tilbyde fastnetabonnementer til slutbrugere baseret på engrosproduktet leveret af TDC, at fradraget ikke bør sættes til under 56,66 %.

IT- og Telestyrelsen

Det fremgår af vedlagte høringsnotat, at Sonofon også mener, at der ikke er grundlag for at foretage en modregning i de sparede omkostninger for TDC's gensalgsomkostninger.

Side

4/22

I forbindelsen med høringen d. 20. april 2007 indkom der bemærkninger fra TDC og Telia til høringsnotatet. Disse bemærkninger gennemgås i afgørelsen nedenfor i det omfang, disse ikke imødekommes.

Lovgrundlaget

TDC er som følge af IT- og Telestyrelsens afgørelse fra 6. oktober 2005 udpeget som SMP-udbyder på marked 8 og i den forbindelse blevet underlagt prisregulering. Afgørelsen blev den 2. november 2005 påklaget til Teleklagenævnet af TDC. Teleklagenævnet har med afgørelse af 8. maj 2006 stadfæstet IT- og Telestyrelsens afgørelse for så vidt angår udpegning af TDC som SMP-udbyder og forpligtelsen om prisregulering.

Afgørelsen på marked 8 er således med Teleklagenævnets endelige administrative afgørelse trådt i kraft den 8. maj 2006.

IT- og Telestyrelsens afgørelse indebærer bl.a., at TDC, jf. § 51 f, stk. 9 i lovbekendtgørelse nr. 784 af 28. juli 2005 som ændret ved lov nr. 1427 af 21. december 2005, lov nr. 545 af 8. juni 2006 og lov nr. 1598 af 20. december 2006 med (herefter teleloven) er forpligtet til at sælge de engrosprodukter, som TDC udbyder på marked 8 til en pris, som er fastsat som slutbrugerprisen på de pågældende produkter, som denne fremgår af listepriiserne, korrigeret for sparede omkostninger.

Formålet med at foretage prisregulering af samtrafikprodukter er ifølge telelovens § 1, stk. 3, nr. 3:

"Stk. 3. Med sigte på realisering af de i stk. 1 nævnte formål [dvs. at fremme etableringen af et velfungerende, konkurrencebaseret marked for udbud af elektroniske kommunikationstjenester, der giver slutbrugerne frihed til at vælge udbydere og til at sammensætte deres forbrug af ydelser] er formålet med lovens regulering af indgåelse eller ændring af aftaler om samtrafik og de heri anførte forpligtelser, der ved afgørelse kan pålægges udbydere med en stærk markedsposition på et givet delmarked ...

3) gennem prisregulering af samtrafikprodukter, når en udbyder på grund af utilstrækkelig konkurrence vil kunne opretholde sine priser på et unaturligt højt niveau eller opretholde en prisklemme til skade for slutbrugerne,

- a) at sikre, at udbydere uden en stærk markedsposition kan opnå en reel konkurrencemargin på alle områder, hvor det er muligt,*
- b) at sikre, at priserne herfor ikke belastes af utilsvarende teknik, fejlinvesteringer, ineffektiv drift m.v. hos den samtrafikforpligtede udbyder af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester,*
- c) at understøtte innovationsprægede investeringer bredt i markedet,*
- d) at understøtte, at nye infrastrukturinvesteringer sker på grundlag af fremadrettede teknologivalg, der fremmer en samlet, optimal infrastrukturudvikling, og*
- e) at fremme kapacitetsorienterede investeringer, i det omfang det er sandsynliggjort, at der vil opstå et udækket behov for infrastruktur, og at konkurrence- og efterspørgselspresset ikke vil være tilstrækkeligt til at sikre den fornødne udbygning, og ..."*

IT- og Telestyrelsen

Side

5/22

IT- og Telestyrelsen kan med hjemmel i telelovens § 51, stk. 1 og 2 pålægge udbydere med en stærk markedsposition forpligtelser bl.a. vedrørende priskontrol, jf. bestemmelsens stk. 3, nr. 5. Herom anføres videre i stk. 4-6:

"Stk. 4. De forpligtelser, der pålægges i medfør af stk. 1 og 2, skal tage udgangspunkt i det konkrete problem og være forholdsmæssige og berettigede under hensyn til formålene i § 1. IT- og Telestyrelsen fastsætter på det enkelte marked omfanget af forpligtelserne og eventuelle krav til kvaliteten af de samtrafikprodukter, som udbydere med en stærk markedsposition pålægges at give adgang til, jf. § 51, stk. 3, nr. 1. IT- og Telestyrelsen kan i tilknytning hertil opstille krav til den faktiske opfyldelse af forpligtelserne.

Stk. 5. Ved forholdsmæssighed som anført i stk. 4 skal IT- og Telestyrelsen bl.a. tage hensyn til,

- 1) om det er praktisk muligt at tilbyde den foreslåede samtrafik i betragtning af den forhåndenværende kapacitet,*
- 2) hvor omfattende startinvesteringer ejeren af faciliteten skal foretage set i forhold til de risici, der er forbundet hermed,*
- 3) eventuelle relevante ophavsrettigheder.*

Stk. 6. Ved fastsættelse af forpligtelser, jf. stk. 1 og 2, skal IT- og Telestyrelsen blandt andet tage hensyn til,

- 1) om det i lyset af den igangværende markedsudvikling er teknisk og økonomisk levedygtigt at bruge eller installere konkurrerende faciliteter un-*

der hensyntagen til karakteren og typen af de involverede samtrafikordninger,

- 2) *behovet for at sikre den frie konkurrence på længere sigt,*
- 3) *udbuddet af paneuropæiske tjenester."*

Ved "forpligtelser vedrørende priskontrol" efter telelovens § 51, stk. 3, nr. 5, "... forstås, at parter skal opfylde krav om omkostningsrelaterede priser i forbindelse med udbud af bestemte former for samtrafik.", jf. lovens § 51f, stk. 1.

Om de relevante hensyn ved fastsættelse af priskontrol fremgår af § 51f, stk. 3 og 4:

"Stk. 3. IT- og Telestyrelsen skal ved opstilling af krav, jf. stk. 1, tage hensyn til partens investeringer og lade parten få en rimelig forrentning af den relevante investerede kapital under hensyn til de risici, der er forbundet hermed.

IT- og Telestyrelsen

Stk. 4. Når IT- og Telestyrelsen pålægger en forpligtelse som nævnt i stk. 1, skal IT- og Telestyrelsen sikre, at alle mekanismer til omkostningsdækning eller metoder, der kan anvendes til fastlæggelse af priser, sigter mod at fremme effektiviteten og skabe holdbar konkurrence og øgede fordele for forbrugerne. I den forbindelse kan IT- og Telestyrelsen også tage hensyn til de priser, der kan opnås på tilsvarende markeder med konkurrence. "

Side

6/22

Om de mulige prisfastsættelsesmetoder ved priskontrol fremgår af § 51f, stk. 5:

"Stk. 5. IT- og Telestyrelsen vælger på baggrund af hensynene nævnt i stk. 4, hvilken prisfastsættelsesmetode der skal finde anvendelse på samtrafikprodukter omfattet af § 40, når parter pålægges en forpligtelse som nævnt i stk. 1. Følgende prisfastsættelsesmetoder kan finde anvendelse:

- 1) *Historiske omkostningers metode.*
- 2) *Bedste praksis-metoderne.*
- 3) *Slutbrugerprisen korrigeret for sparede omkostninger.*
- 4) *Langsigtede gennemsnitlige differensomkostningers metode (LRAIC-metoden)."*

IT- og Telestyrelsen har i afgørelsen af 6. oktober 2005 (marked 8) valgt prisfastsættelsesmetoden "Slutbrugerprisen korrigeret for sparede omkostninger". Om metoden fremgår af telelovens § 51f, stk. 9:

"Stk. 9. Ved anvendelse af den i stk. 5, nr. 3, nævnte prisfastsættelsesmetode kan den samlede pris for et samtrafikprodukt maksimalt udgøre slutbrugerprisen, som denne fremgår af listepriiser for abonnementer, samtalepriser m.v., fratrukket sparede omkostninger."

Af bemærkningerne til § 51f, stk. 5-6, jf. lovforslag nr. L 143 fremsat den 29. januar 2003 (vedtaget ved lov nr. 450 af 10. juni 2003), fremgår:

Til § 51f, stk. 5 og 6

Prisfastsættelsesmetoderne i stk. 5 er videreført uændret fra den gældende lov.

Ved valg mellem prisfastsættelsesmetoderne skal IT- og Telestyrelsen varetage hensynene i stk. 4. Det indebærer ikke, at hensynene i stk. 4 kun skal varetages ved valg mellem prisfastsættelsesmetoderne. Hensynene i stk. 4 gælder generelt ved pålæggelse af forpligtelser om priskontrol, herunder også ved IT- og Telestyrelsens skøn ved prisfastsættelsen efter de forskellige metoder.

...

Til § 51f, stk. 9

Fastsættelsen af størrelsen af sparede omkostninger vil ifølge forslaget skulle ske konkret i forbindelse med IT- og Telestyrelsens afgørelse efter § 51, stk. 3, nr. 5 om anvendelse af denne prisfastsættelsesmetode. Opgørelsen af sparede omkostninger kan enten - som nu - opgøres som en procentdel af den samlede slutbruger-pris eller opgøres som et konkret beløb, der fradrages prisen for det relevante slutbrugerprodukt.

Ved opgørelsen af sparede omkostninger kan indgå f.eks. omkostninger til kundeservice, regningshåndtering, administration m.m.

IT- og Telestyrelsen

Det bemærkes, at valget af hvilke produkter/tjenester, der underlægges denne prisreguleringsmetode, træffes af IT- og Telestyrelsen i medfør af bestemmelserne i lovens § 51, herunder i iagttagelse af de i § 51, stk. 4 nævnte formål og retningslinier om forholdsmæssighed mv.

Side

7/22

IT- og Telestyrelsen vil i forbindelse med afgørelser efter § 51 skulle tage stilling til i hvilket omfang, der skal ske prisregulering af gebyrer mv., der opkræves i forbindelse med oprettelse og drift af tjenesteudbydaftaler. IT- og Telestyrelsen vil i givet fald samtidigt skulle tage stilling til, hvilken prisfastsættelsesmetode der finder anvendelse på den pågældende ydelse."

Af forarbejderne til telelovens § 51f fremgår herudover, at bestemmelsen følger af adgangsdirektivets (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 7. marts 2002 om adgang til og samtrafik mellem elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter (2002/19)) artikel 13, stk. 1 og 2. Heraf fremgår:

"Artikel 13. 1. De nationale tilsynsmyndigheder kan i medfør af bestemmelserne i artikel 8 pålægge forpligtelser vedrørende omkostningsdækning og priskontrol, herunder forpligtelser vedrørende omkostningsbaserede priser og udarbejdelse af omkostningsregnskabsystemer i forbindelse med udbud af bestemte former for samtrafik og/eller adgang, såfremt en markedsanalyse viser, at den pågældende udbyder som følge af en utilstrækkelig konkurrence vil kunne opretholde sine priser på et unaturligt højt niveau eller opretholde en prisklemme til skade for slutbrugerne. De nationale tilsynsmyndigheder skal tage hensyn til udbyderens investeringer og lade udbyderen få en rimelig forrentning af den relevante investerede kapital under hensyn til de risici, der er forbundet hermed.

Stk. 2. De nationale tilsynsmyndigheder sikrer, at alle mekanismer til omkostnings-dækning eller metoder, der kan anvendes til fastlæggelse af priser, sigter mod at fremme effektiviteten og skabe holdbar konkurrence og øgede fordele for forbrugerne. I den forbindelse kan de nationale

tilsynsmyndigheder også tage hensyn til de priser, der kan opnås på tilsvarende markeder med konkurrence."

Af den 20. betragtning i præamblen til direktivet fremgår:

"20) Det kan være nødvendigt at kontrollere priserne, såfremt en analyse af et bestemt marked viser, at konkurrencen er utilstrækkelig. Reguleringen kan være forholdsvis beskeden, som f.eks. kravet om rimelige priser for udbydervalg, jf. direktiv 97/33/EF, eller betydeligt tungere, som f.eks. kravet om, at priserne skal være omkostningsbaserede for at de kan dokumenteres tilstrækkeligt, når konkurrencen ikke er stærk nok til at hindre overpriser. Navnlig udbydere med en stærk markedsposition vil kunne presse priserne, således at forskellen mellem deres detailpriser og de samtrafikpriser, der skal betales af konkurrenter, der udbyder lignende detailtjenester, bliver for lille til at skabe bæredygtig konkurrence. Når en national tilsynsmyndighed beregner de omkostninger, der er forbundet med oprettelse af en tjeneste i henhold til dette direktiv, bør der tillades en rimelig forrentning af den investerede kapital, herunder passende omkostninger til arbejdskraft og bygning, idet der i fornødent omfang foretages en tilpasning af kapitalens værdi, så den afspejler den løbende ansættelse af aktiver og af driftens effektivitet. Den metode, der anvendes ved omkostningsdækningen, bør afhænge af situationen og tage hensyn til nødvendigheden af at fremme effektiviteten og skabe holdbar konkurrence og øgede fordele for forbrugerne."

IT- og Telestyrelsen

Side

8/22

Den nugældende § 51f, stk. 9 afløste den tidligere telelovs (lov nr. 418 af 31. maj 2000 om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, som ændret ved lov nr. 258 af 8. maj 2002, lov nr. 378 af 6. juni 2002 og lov nr. 420 af 6. juni 2002) § 55, stk. 4.

"Stk. 4. Ved anvendelse af den i stk. 1, nr. 3, nævnte prisfastsættelsesmetode [dvs. "Slutbrugerprisen korrigeret for sparede omkostninger."] kan den samlede pris for et samtrafikprodukt maksimalt udgøre slutbrugerprisen, som denne fremgår af listepreiser for abonnementer, samtalepriser mv., fratrukket 21 pct".

Ifølge lovens forarbejder var denne bestemmelse indholdsmæssigt en videreførelse af § 7, stk. 10 i ændringslov nr. 470 af 1. juli 1998. Sidstnævnte bestemmelse havde følgende ordlyd:

"Stk. 10. Telestyrelsen kan, når Telestyrelsen skønner, at det er berettiget for at sikre reel konkurrence, træffe afgørelse om, at udbydere, der har en stærk markedsposition på fastnet- eller mobilkommunikationsmarkedet, skal give adgang til samtrafik som nævnt i § 1, stk. 3, nr. 3, i lov om konkurrenceforhold og samtrafik i telesektoren, som affattet ved denne lovs § 4, nr. 2, til omkostningsbaserede priser, herunder at en sådan udbyder skal give adgang hertil til priser beregnet med udgangspunkt i slutbrugerprisen, som denne fremgår af listepreiser for abonnementer og samtalepriser korrigeret for sparede omkostninger. Denne korrigering udgør 21 pct."

Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår:

"Til stk. 10

Den anførte beregningsmodel for tjenesteudbyderaftaler tager udgangspunkt i den amerikanske model for beregning heraf, også kaldet »Avoided Cost«-regulering. M.h.t. vurderingen af, om et indgreb er berettiget for at sikre reel konkurrence forudsættes vurderingen heraf gennemført i samarbejde med Konkurrencerådet.

Metoden indebærer, at samtrafikprisen findes ved at slutbrugerpriserne fratrækkes en procentandel - en rabat - beregnet på grundlag af de omkostninger operatøren undgår/kunne undgå ved at sælge ydelserne en gros (»uundgåelige omkostninger«). Det drejer sig især om markedsføring, regningsudskrivning og debitorstyring/tab. Denne model giver tjenesteudbydere mulighed for at opnå en vis fortjenstmargen og er forholdsvis enkel at implementere. Grundlaget for prissætningen af tjenesteudbyderaftaler ændres således med denne bestemmelse til en regulering, der tager udgangspunkt i slutbrugerprisen (listepriser for abonnemeter og minut-priser) korrigeret for sparede omkostninger/meromkostninger. I praksis sker implementeringen ved at der fastsættes en procentsats for den nævnte korrigerende. Procentsatsen foreslås fastsat til 21 %."

IT- og Telestyrelsen

Side

9/22

Ifølge afgørelsen på marked 8 kan adgangen til engroskøb af tjenester som udgangspunkt omfatte alle elektroniske kommunikationstjenester, indeholdende originering eller adgangsforbindelser, som TDC til enhver tid udbyder til en ikke på forhånd afgrænset kreds af slutbrugere. Samtrafikproduktet vil på alle punkter være det samme, som TDC tilbyder egne slutbrugere. Dette gælder med hensyn til kontraktvilkår, implicite rettigheder, som slutbrugeren i medfør af lovgivning har i kundeforholdet til TDC, m.v.¹

Forpligtelsen til tjenesteudbyderadgang omfatter, jf. afgørelsen på marked 8, såvel de PSTN- som de ISDN-standardabonnemeter (inkl. de tillægstjenester, der udbydes som en integreret del heraf), som udbydes af TDC til selskabets egne slutbrugere. I tilknytning til standardabonnemeterne indgår som minimum oprettelse, flytning, nummerændring og fortrydelse ved opsigelse som en naturlig del af abonnemeteret. Forpligtelsens kerneområde er således at sikre adgang til engroskøb med henblik på videresalg af de mest almindeligt forekommende, basale standardabonnemeter².

IT- og Telestyrelsen har i afgørelsen af 6. oktober 2005 begrundet valget af "slutbrugerprisen korrigeret for sparede omkostninger" som prisreguleringsmetode

¹ De slutbrugerprodukter, som er omfattet af forpligtelsen og som indeholder elementer, som omfattes af adgangsforpligtelsen, skal kunne videresælges direkte uden nogen form for ændring. Den udbyder, som køber produktet via en tjenesteudbyderaftale, skal også kunne købe produktet med henblik på videreudvikling af dette eller anvende en ændret prissætning over for slutbrugere eller engroskunder end det oprindeligt udbudte produkt eller udbyde produktet i kombination med andre produkter eller lignende.

² Forpligtelsen rækker videre end adgangen til produktet originering, idet engroskøb af f.eks. samtaleminutter i praksis vil være baseret på flere engrosprodukter end originering af trafik alene, og forpligtelsen går således på tværs af flere produkter og markeder (herunder terminering og transport).

med, at denne metode bedst kan imødegå risikoen for prisklemmer og dermed medvirke til at skabe en rimelig konkurrencemargin for de øvrige udbydere, jf. formålene i lovens § 1, stk. 3, herunder særligt nr. 3, litra a.

Ved prisklemme forstås, at forskellen mellem detailpriserne hos udbydere med stærk markedsposition og de samtrafikpriser, som konkurrenter, der udbyder lignende detailtjenester, skal betale til de pågældende udbydere ("konkurrencemarginen"), bliver for lille til at skabe bæredygtig konkurrence.

IT- og Telestyrelsens vurdering

Priskontrolmetoden "slutbrugerprisen korrigeret for sparede omkostninger"

Den bestemmelse, der blev indsat i teleloven ved lov nr. 470 af 1. juli 1998, gik ud på, at en udbyder med en stærk markedsposition kunne pålægges at give adgang til samtrafik til omkostningsbaserede priser, herunder at en sådan udbyder skulle give adgang hertil til priser beregnet med udgangspunkt i slutbrugerprisen korrigeret for sparede omkostninger, hvor korrektionen blev fastsat til 21 %.

IT- og Telestyrelsen

Side

10/22

Forarbejderne til bestemmelsen fastslår, at gensalgsprisen findes ved at fratække de omkostninger, som operatøren undgår ved at sælge ydelserne en gros, og nævner herefter omkostninger som udgifter til markedsføring, regningsudskrivning og debitorstyring/tab. Ifølge forarbejderne giver denne metode udbyderen mulighed for at opnå en vis fortjenstmargen. Prisfastsættelsesmetoden beskrives samlet som slutbrugerprisen korrigeret for sparede omkostninger/meromkostninger, men korrektionen fikseres til 21 % af slutbrugerprisen, uanset hvad besparelsen konkret måtte kunne opgøres til efter en mere præcis bedømmelse.

Ved lov nr. 418 af 31. maj 2000 fik bestemmelsen en anden ordlyd. Af bestemmelsen fremgår, at gensalgsprisen maksimalt kan udgøre slutbrugerprisen fratrukket 21 %, dvs. at korrektionen mindst må være 21 %.

Den nugældende § 51f, stk. 9, blev indsat i teleloven ved ændringslov nr. 450 af 10. juni 2003. Eneste relevante ændring af ordlyden i forhold til 2000-loven er, at "... fratrukket 21 %" ændres til "... fratrukket de sparede omkostninger".

Af bemærkningerne til den nugældende bestemmelse fremgår, at fastsættelsen af størrelsen af de sparede omkostninger nu skal ske konkret, og at korrektionen enten kan fastsættes som en procentdel af den samlede slutbrugerpris eller opgøres som et konkret beløb, der fradrages prisen for det relevante slutbrugerprodukt.

Endvidere fremhæves det eksplicit i forarbejderne til bestemmelsen, at styrelsen i forbindelse med bl.a. afgørelse om priskontrol efter § 51 vil skulle tage stilling til, i hvilket omfang der skal ske prisregulering af gebyrer m.v., der opkræves i forbindelse med oprettelse og drift af tjenesteudbyderaftaler. Dette må efter IT- og Telestyrelsens vurdering anses for også at have været gældende tidligere, idet udbyderen ellers blot kunne kompensere for det fastsatte fradrag med højere gebyrer.

IT- og Telestyrelsen har i sagsforløbet vurderet flere forskellige metoder til at opgøre fradragene for de sparede omkostninger med udgangspunkt i en afvejning af formålsbestemmelserne i loven, herunder målsætningen om at sikre de øvrige udbydere en rimelig konkurrencemargin og en fortolkning af bestemmelsens ordlyd.

IT- og Telestyrelsen har i den forbindelse indhentet bemærkninger fra TDC og en række øvrige markedsaktører.

IT- og Telestyrelsen er på denne baggrund nået til den konklusion, at formuleringen af priskontrolmetoden i lovens § 51 f, stk. 5, litra 4 og § 51 f, stk. 9 og de dertil hørende lovbemærkninger er tilstrækkeligt klare til at afgrænse opgørelsesmetoden.

Det fremgår således af lovbemærkningerne, at også i *opgørelsen* af størrelsen af de sparede detailomkostninger vil der skulle tages udgangspunkt i forholdet til slutbrugerprisen. Det betyder, at de sparede omkostninger vil skulle sammenlignes med TDC's gældende slutbrugerpriser.

IT- og Telestyrelsen

Side

11/22

At slutbrugerpriserne må udgøre sammenligningsgrundlaget i forbindelse med opgørelsen finder støtte i, at bemærkningerne nævner to alternative måder at beskrive fradraget for de sparede omkostninger (enten kan opgøres som et konkret beløb, eller som en procentdel svarende til de sparede omkostningers andel af slutbrugerprisen). Der er imidlertid næppe grundlag for at tro, at de to alternativer som udgangspunkt skulle kunne føre til to væsensforskellige resultater ved beregningen af fradraget for de sparede omkostninger.

Lovbemærkningerne forholder sig ikke konkret til de omkostningstyper, der skal indgå i beregningen af fradraget, men indeholder en eksemplificering af omkostningstyperne ved "*f.eks. omkostninger til kundeservice, regningshåndtering, administration m.m.*".

Det er IT- og Telestyrelsens opfattelse, at fastsættelsen af fradraget for sparede omkostninger som udgangspunkt er en skønsmæssig afgørelse. Der er tale om et såkaldt bevisskøn, dvs. en fagkyndig vurdering af, hvordan de sparede omkostninger faktisk skal opgøres i forhold til den konkrete ydelse.

IT- og Telestyrelsen har dog bemærket, at de sparede omkostninger i lovbemærkningernes eksemplificering netop udgøres af omkostninger, der kan henføres til afsætningen på detailmarkedet (detailomkostninger), hvorimod der ikke er nævnt andre omkostningstyper, herunder omkostninger til engroskunder.

Efter almindelig praksis omfatter omkostningerne driftsomkostninger (udgifter til personaleomkostninger, indkøb af varer og tjenesteydelser m.v.), afskrivninger på anlægsaktiver samt forrentning af den investerede kapital.

Som det fremgår af IT- og Telestyrelsens afgørelse på marked 8, skal anvendelsen af metoden "slutbrugerprisen korrigeret for sparede omkostninger" så vidt muligt sikre, at udbydere uden en stærk markedsposition kan opnå en reel konkurrencemargin. IT- og Telestyrelsen vil for at tilgodese dette formål foretage

en konkret vurdering af, hvad der er en tilstrækkelig forrentning af den investerede kapital i forbindelse med afsætningen på detailmarkedet, således at de øvrige udbydere sikres en rimelig konkurrencemargin, og således at sandsynligheden for prisklemmer imødegås.

IT- og Telestyrelsen har i forbindelse med dataindsamlingen vurderet de omkostningstyper, som helt eller delvist skal indgå i beregningen af fradraget. IT- og Telestyrelsen har i den forbindelse ud fra TDC's forretningsområderegnskabet efterprøvet om den henførte andel af overheadomkostninger forekommer rimelig, ligesom det er kontrolleret om forskellen mellem de totale omkostninger og detailomkostningerne i TDC's regnskaber for de enkelte ydelser (d.v.s. netomkostningerne) stemmer overens med de eksternt anvendte priser for tilsvarende engrosydelse.

TDC har derudover som nævnt en række meromkostninger ved eksternt gensalg i TDC's branchesalgdivision. TDC har ønsket, at der sker modregning i de sparede omkostninger for disse gensalgskomkostninger. Det er IT- og Telestyrelsens vurdering, at der ikke i bemærkningerne til teleloven, herunder til § 51f, stk. 9, er hjemmel til at inddrage de ekstra omkostninger ved at tilbyde gensalg til eksterne parter, idet der kun eksplicit er nævnt de "sparede omkostninger". Såfremt lovgiver havde haft til hensigt, at gensalgskomkostningerne skulle modregnes, ville dette fremgå eksplicit. Dertil kommer, at en modregning af gensalgskomkostningerne ikke understøtter lovens formål om at skabe en konkurrencemargin, hvor dette er muligt. Endelig beror disse meromkostninger på salg til grossister og indgår derfor ikke i slutbrugerprisen, hvorfor man må se bort herfra.

IT- og Telestyrelsen

Side

12/22

Det er samtidig styrelsens vurdering, at lovbemærkningerne fra 1998-loven ikke kan gøres gældende, idet det i forbindelse med ændringen af teleloven i 2003 netop ikke fremgik, at der var tale om en indholdsmæssig videreførelse af metoden. Dette bekræftes også af, at det nuværende indhold af metoden indebærer, at IT- og Telestyrelsen fastsætter fradraget for hvert enkelt produkt for sig, mens fradraget efter den hidtil gældende metode var fastlagt til 21 % for alle produkter.

Relevante tjenestegrupper

Det fremgår af afgørelsen på marked 8, at dette valg af prisfastsættelsesmetode indebærer, at der vil skulle udarbejdes en særskilt prisfastsættelse for hvert af de produkter, som reguleres efter denne metode.

Der er hidtil anvendt et ensartet fradrag (på 21 %) i forhold til slutbrugerprisen for alle tjenester. IT- og Telestyrelsen vurderer dog, at dette ikke afspejler de reelle sparede omkostningsforhold for de enkelte tjenester.

Det er IT- og Telestyrelsens opfattelse, at der i stedet bør fastsættes et fradrag for fire selvstændige tjenestegrupper. Hver af disse grupper er efter IT- og Telestyrelsens vurdering kendetegnet ved særlige omkostningsforhold, der kan begrunde en opdeling:

- > Oprettelse og abonnement
- > National trafik (fastnet-til-fastnet kald og IN-tjenester)
- > Udlandstrafik
- > Kald til mobilnet

I tabel 2 nedenfor er illustreret, hvorledes disse grupper efter IT- og Telestyrelsens vurdering relaterer sig til bilag 1 i TDC's standardaftale om tjenesteudbyderadgang:

Tabel 2: Tjenestegruppernes opdeling på enkelte tjenester

Tjenestegruppe	Tjenester i bilag 1 til standardaftalen
Oprettelser og abonnement	PSTN, ISDN2 Privat + Professionel, ISDN30 og FlexISDN: <ul style="list-style-type: none"> > Abonnement > Oprettelse > Flytning > Nummerændring > Fortrydelse ved opsigelse > Henvisning til nyt nr. ifbm. flytning > Sammenmærkning > Spærringer > Direkte nummer (gennemvalg) > Ekstra services > ISDN, supplerende tjenester
National trafik	<ul style="list-style-type: none"> > Danmarkspris > Mod andre operatører med anden takststruktur > Til 16-numre med takst > Til 70-numre > Til 90-numre > Skrivetelefontjenesten
Trafik Udland	<ul style="list-style-type: none"> > Udlandskald, fastnet > Udlandskald, mobilnet
Kald til mobilnet	<ul style="list-style-type: none"> > Til mobilnumre

IT- og Telestyrelsen

Side 13/22

Note: For 70- og 90-numre gælder det kun trafikdelen, mens der gives 0 % på tjenstedelen.

Forrentning i detailforrentningen

I forbindelse med opgørelsen af detailomkostningerne, skal IT- og Telestyrelsen foretage en vurdering af den forrentningssats, der er relevant. IT- og Telestyrelsen har ikke tidligere taget stilling til størrelsen af en forrentningssats, hvor der er tale om rene detailområder.

IT- og Telestyrelsen har udelukkende tidligere truffet afgørelser om en rimelig forrentning på engrosprodukter, som en SMP-udbyder skal sikres³. I denne forbindelse har IT- og Telestyrelsen lagt særlig vægt på parameterantagelser m.v., der er relevante for disse engrosprodukter. Eksempelvis har IT- og Telestyrelsen i forbindelse med LRAIC-prisfastsættelsesmetoden i videst muligt omfang anvendt de antagelser, der gælder for LRAIC-modellen generelt, herunder det princip at

³ IT- og Telestyrelsen har som TDC anvendt en før-skat forrentningssats på 9 %, jf. IT- og Telestyrelsens brev af 30. april 2007 om fastsættelse af WACC.

modellen skal afspejle de omkostninger, som en optimalt drevet netudbyder har på langt sigt i Danmark (f.eks. er der anvendt en optimal gearing)⁴.

Det er styrelsens vurdering, at en forrentning på et detailområde, der udelukkende er gensælger af et engrosprodukt, må forventes at være højere end en forrentning, der vedrører et reguleret engrosprodukt, idet der er tale om et mere konkurrenceudsat marked, og kapitalbasen er forholdsvis beskeden.

Med henblik på at vurdere en rimelig forrentning for en udbyder, der udelukkende er gensælger af fastnetprodukter på detailmarkedet, og som ikke selv ejer infrastruktur, har IT- og Telestyrelsen analyseret den faktiske forrentning i en række aktiviteter, der næsten udelukkende opererer med salg på relevante detailmarkeder:

- > I *detailbranchen i Danmark* som helhed udgjorde forrentningen ca. 20 pct. i årene 2003-2004 ifølge Danmarks Statistiks regnskabsstatistik for private byerhverv⁵.
- > I *debitel*, der er det umiddelbart eneste selskab på det danske marked, der udelukkende baserer sig på gensalg, som er gensælger af fastnetydelser, og som slet ikke ejer egen infrastruktur, har forrentningen i 2004 og 2005 udgjort henholdsvis 30 og 25 pct⁶.
- > I TDC's forsyningspligtregnskaber, jf. ovenfor, udgjorde den samlede forrentning i alt [x] pct. Disse regnskaber indeholder imidlertid også netomkostninger. Korrigeres for aktiviteterne på netdelen, og forudsættes en forrentning af denne på 9 pct., udgør forrentningen af den investerede kapital i alt [x] pct. Denne høje forrentning skyldes en forholdsvis beskeden bunden kapital i detailområdet på i alt [x] mio. kr.

IT- og Telestyrelsen

Side

14/22

IT- og Telestyrelsen har desuden foretaget en overordnet vurdering af, hvordan en WACC for detailaktiviteter må forventes at være. Det er styrelsens vurdering, at detailaktiviteter må forventes at være mere risikobetonede, hvorfor (aktiv) beta må forventes at være højere end for netaktiviteterne (hvor den udgør 0,8). Det er desuden styrelsens vurdering, at egenkapitalens andel må være betragteligt højere for en detailaktivitet. På denne baggrund kan der estimeres en WACC på 11 pct.⁷.

IT- og Telestyrelsen har på denne baggrund lagt til grund, at en rimelig forrentning på detaildelen bør udgøre mellem 10 pct. og 30 pct. De sparede detailomkostninger kan herefter opgøres, hvilket er gjort i tabel 3 nedenfor.

⁴ Jf. f.eks. afsnit 4.2. i IT- og Telestyrelsens rapport om LRAIC-modellen:

[http://itst.dk/static/LRAIC/Afgørelsesudkast/LRAIC%20Rapport%20om%20Hybridmodell en Version%202.2.pdf](http://itst.dk/static/LRAIC/Afgørelsesudkast/LRAIC%20Rapport%20om%20Hybridmodell%20en%20Version%202.2.pdf)

⁵ Opgjort ud fra Danmarks Statistiks statistikbank (www.statbank.dk), og som ordinært resultat i forhold til anlægsaktiver, ikke-rentebærende omsætningsaktiver fratrukket ikke-rentebærende passiver).

⁶ Opgjort ud fra debitelts koncernregnskab for 2005 (EBIT i forhold til anlægsaktiver, ikke-rentebærende omsætningsaktiver fratrukket ikke-rentebærende passiver).

⁷ Ved anvendelse af en gearing på 5 pct., en markedsrisikopræmie på 3,75 pct., en risikofri rente på 3,85 pct., en gældsrisikopræmie på 0,5 pct., en aktivbeta på 1,10 og en skattesats på 28 pct.

Table 3: Opgørelse af sparede detailomkostningerne (kr.)

	Oprettelse og abonnement	National trafik ¹	Trafik Udland
Eksterne udgifter	[X]	[X]	[X]
Overhead	[X]	[X]	[X]
Af- og nedskrivninger	[X]	[X]	[X]
I. I alt	[X]	[X]	[X]
Bunden kapital	[X]	[X]	[X]
II. Forrentning af bundet kapital, 10 pct.	[X]	[X]	[X]
III. Forrentning af bundet kapital, 30 pct.	[X]	[X]	[X]
IV. Mængder (mio.)	[X]	[X]	[X]
Sparede omkostninger v. 10 pct. (I+II)/IV	[X]	[X]	[X]
Sparede omkostninger v. 30 pct. (I+III)/IV	[X]	[X]	[X]

¹ Beregnet som de af TDC oplyste detailomkostninger i "trafik indland" og "IN-tjenester".

TDC anfører i sit høringssvar af 7. maj 2007, at der ikke er argumenter for en forrentning som anført i afgørelsesudkastet på 20-40 pct. på detailområdet, og at der i stedet bør lægges samme metode til grund for en detailforrentning, som IT- og Telestyrelsen gør i forbindelse med fastsættelse af en engros WACC. TDC anfører som støtte herfor,

- (a) At det ikke på noget tidspunkt har været anført, at en almindelig WACC betragtning alene skulle gælde engrosområdet for telesektoren. TDC anfører, at der ved estimeringen af de parametre, som indgår i WACC beregningen, da også er set på data for hele telesektoren, og ikke specifikt for engrosområdet.
- (b) At den teknologiske udvikling i tjenesteudbud indenfor telekommunikation er tæt forbundet med den teknologiske udvikling i det bagvedliggende engrosselskab. Det er således normalt engrosselskabet, der må bære risikoen ved de teknologiske investeringer, mens tjenesteudbydere kan vælge en given funktionalitet eller tjeneste til, når denne er implementeret og modnet.
- (c) Argumentet om en beskeden kapitalbinding på detailområdet savner teoretisk fundering i relation til at fravige en normal opgørelse af en WACC og kan ikke i sig selv være et argument for en høj forrentning.
- (d) En tjenesteudbyder på telemarkedet kan etablere sig relativt hurtigt, når markedet er gunstigt og kan forlade markedet igen uden større tab. I modsætning hertil skal et selskab, der opbygger egen infrastruktur, påregne lang tid fra beslutning om opbygning af net, til nettet faktisk er opbygget. Samtidig er investeringerne i nettet irreversible, hvorved der er en væsentlig risiko for ikke at få den investerede kapital forrentet, såfremt markedsforholdene ændrer sig.

IT- og Telestyrelsen skal indledningsvist bemærke, at WACC metoden indebærer, at der opnås en given forrentning på den investerede kapital. Det vil imidlertid ikke være hensigtsmæssigt at anvende denne metodik på selskaber med ingen eller meget begrænset kapital, idet disse selskabers dermed ikke vil opnå nogen indtjening eller alene opnå en meget lav indtjening. I bilag 1 til denne afgørelse er vist resultatet af en analyse af 442 brancher, der viser, at afkastet i selskaber med en meget lav kapitalintensitet er betydeligt højere end afkastet i selskaber med en højere kapitalintensitet.

Det er endvidere IT- og Telestyrelsens opfattelse, at det selv indenfor rammerne af WACC-teorien anerkendes, at visse dele af selskaber vil være mere risikobetonede, og derfor vil skulle have en højere forrentning end andre dele. Dette princip ligger da også til grund for IT- og Telestyrelsens hidtidige praksis for fastlæggelse af WACC-parametre, hvori der lægges vægt på parametre, der afspejler en engrosudbyder (en ”divisionaliseret” WACC), jf. ovenfor. Samme princip anerkendes i det seneste arbejde om WACC i Storbritannien⁸.

IT- og Telestyrelsen har derfor i nærværende afgørelse suppleret de i afgørelsesudkastet anvendte beregninger af den faktiske forrentning i en række aktiviteter, der næsten udelukkende opererer med salg på relevante detailmarkeder med en WACC-beregning, hvori der er vurderet en WACC for detailteleaktiviteter. IT- og Telestyrelsen har i den forbindelse vurderet, at der er en større risiko ved detailaktiviteter, idet disse er mere konkurrenceudsatte.

Disse beregninger har givet IT- og Telestyrelsen anledning til en nedjustering af intervallet på 20-40 pct. til 10-30 pct.

IT- og Telestyrelsen

Side

16/22

Opgørelse af fradrag for sparede omkostninger

Som det fremgår ovenfor i afsnittet vedr. relevante tjenestegrupper, er det IT- og Telestyrelsens vurdering, at der bør fastsættes et særskilt fradrag for kald til mobilnet, der indgår i gruppen ”national trafik” ovenfor. I tabel 4 nedenfor er de sparede omkostninger derfor for de i tabel 2 anførte grupper sammenlignet med de gennemsnitlige slutbrugerpriser.

Tabel 4: Beregning af fradrag (kr.)

	Oprettelse & Abonnement	National trafik	Trafik Udland	Kald til mobilnet
Omsætning	[X]	[X]	[X]	[X]
Mængder	[X]	[X]	[X]	[X]
Priser	[X]	[X]	[X]	[X]
Sparede omkostninger v. 10 pct.	[X]	[X]	[X]	[X]
Sparede omkostninger v. 30 pct.	[X]	[X]	[X]	[X]
Fradrag v. 10 pct.	24%	30%	11%	6%
Fradrag v. 30 pct.	24%	38%	12%	7%

Det skal bemærkes, at der i de gennemsnitlige priser ovenfor er taget udgangspunkt i listepriser, hvilket er sket ved at korrigere omsætningen for rabatter m.v. Såfremt der var taget højde for de givne rabatter, ville fradragene således være højere.

Det er IT- og Telestyrelsens opfattelse, at fradragene i slutbrugerpriserne skal fastsættes i de i tabel 4 anførte intervaller for de enkelte tjenestegrupper. Da IT- og Telestyrelsen forventer at skulle fastsætte fradragene igen på et senere tidspunkt i de kommende år, er det styrelsens vurdering, at der i fastsættelsen så vidt muligt skal søges værdier med en vis robusthed. Derfor vil der i fastsættelsen blive lagt

⁸ “Ofcom’s approach to risk in the assessment of the cost of capital”, 18 August 2005

vægt på "afrundede" procentuelle fradrag, fastsat med udgangspunkt i en konservativ vurdering.

Der indgår i standardaftalen for gensalg et fradrag i slutbrugerprisen for TDC's informationstjenester (113 og 118). IT- og Telestyrelsen har ikke modtaget særskilt information om omkostningerne for disse tjenester. For disse tjenester har IT- og Telestyrelsen noteret sig, at TDC i sine samtrafikaftaler opererer med et fradrag på 1,2 til 2 kr. pr. opkald til 118 og 1,5 kr. pr. opkald til 113. Dette svarer til et procentuelt fradrag på hhv. 11 til 18 % for kald til 118 og 14 % for kald til 113⁹. Med henblik på at sikre en afbalanceret konkurrence mellem tjeneste- og infrastrukturudbydere, der ikke hæmmer nødvendige infrastrukturinvesteringer, bør fradraget i standardaftalen om gensalg fastlægges i den nedre del af dette interval.

Gebyrer til dækning af gensalgsomkostninger

TDC har en række ekstra omkostninger ved eksternt gensalg i TDC's branchesalgdivision. Det er som nævnt IT- og Telestyrelsens opfattelse, at disse omkostninger efter lovgrundlaget ikke kan modregnes i fradragene. Dertil kommer, at en evt. indregning af TDC's gensalgsomkostninger indebærer en risiko for, at de øvrige udbydere ikke sikres en tilstrækkelig konkurrencemargin, ligesom en egentlig indregning af disse omkostninger ikke vil give TDC et incitament til at være effektiv, idet indregningen af gensalgsomkostningerne skal afholdes af TDC's konkurrenter.

IT- og Telestyrelsen

Side

17/22

IT- og Telestyrelsen kan konstatere, at TDC ved anvendelse af fradragene i tabel 4 ovenfor, vil få dækket sine netomkostninger, incl. en rimelig forrentning, samt tillige opnå omkostningsdækning for disse gensalgsomkostninger, således som det synes tilsigtet ved adgangsdirektivet.

Det er IT- og Telestyrelsens vurdering, at styrelsen har hjemmel til at beslutte, hvorledes disse omkostninger dækkes, ligesom styrelsen har hjemmel til at beslutte, at disse omkostninger dækkes ind gennem gebyrer. Denne hjemmel fremgår af de ovenfor citerede lovbemærkninger, ifølge hvilken IT- og Telestyrelsen vil "...skulle tage stilling til i hvilket omfang, der skal ske prisregulering af gebyrer mv., der opkræves i forbindelse med oprettelse og drift af tjenesteudbydaftaler. IT- og Telestyrelsen vil i givet fald samtidigt skulle tage stilling til, hvilket prisfastsættelsesmetode, der finder anvendelse på den pågældende ydelse."

TDC har i sit høringssvar af 7. maj 2007 anført, at der i de sparede omkostningerne indgår en række omkostninger, der ikke bortfalder ved gensalg, og som tillige indgår som en gensalgsomkostning, hvorfor der bør ske modregning mellem disse to omkostningsgrupper for at sikre TDC omkostningsdækning. TDC oplyser, at selskabet derfor i stedet for modregning vil indføre generelle gebyrer baseret på samme omkostningsgrundlag, som ligger til grund for opgørelsen af sparede omkostninger, og som dækker gensalgsomkostningerne. TDC har opgjort disse gebyrer til [X] kr. pr. linie og [X] øre pr. minut.

⁹ Ved antagelse om 0,85 minut pr. opkald og en peak-off/peak fordeling på 80/20.

Telia anfører i sit høringssvar af 8. maj 2007, at selskabet formoder, at der ikke introduceres nye gebyrer i forhold til de allerede kendte. De hidtil anvendte gebyrer er oprindelig fastlagt efter forhandling i brancheregi og må antages at give fuld dækning for netop de omhandlede omkostninger. Fremkosten af nye gebyrer eller en væsentlig forhøjelse af eksisterende gebyrer vil således forringe konkurrencemarginen for tjenesteudbydere og dermed underminere balancen mellem tjeneste- og infrastrukturudbydere.

Som IT- og Telestyrelsen har anført i afgørelsesudkastet og høringsnotatet af 20. april 2007, er det IT- og Telestyrelsens opfattelse, at TDC under visse forudsætninger vil kunne opnå dækning af gensalgssomkostningerne gennem gebyrer i forbindelse med gensalg.

Forudsætningerne herfor er, at:

- > De enkelte gebyrer er konkret begrundede efter princippet om omkostningskausalitet. I praksis indebærer dette, at TDC som udgangspunkt kun vil kunne opnå omkostningsdækning for de konkret forekommende aktiviteter, arbejdsprocesser m.v. som TDC vil skulle afholde som følge af en efterspørgsel efter en ydelse fra en given gensalgskunde. Dermed sikres det, at TDC's gensalgskunder, der ressourcemæssigt måtte belaste TDC's branchesalgssdivision gennem forespørgsler m.v., får incitament til at minimere denne ressourcebelastning hos TDC's branchesalgssdivision.
- > Øvrige gensalgssomkostninger, som ikke dækkes af disse gebyrer, forudsættes dækket ved den forrentning, som TDC opnår udover en rimelig forrentning.
- > Gebyrernes størrelse skal være omkostningsbaserede, d.v.s. at de som udgangspunkt skal dække direkte henførbare omkostninger samt evt. en forholdsmæssig andel af fællesomkostningerne.

IT- og Telestyrelsen

Side

18/22

TDC's forslag om at indføre generelle gebyrer lever imidlertid ikke op til ovenstående kriterier. Dertil kommer, at de af TDC foreslåede generelle gebyrer reelt er en anden måde at foretage modregning for gensalgssomkostningerne, hvilket som nævnt hverken er i overensstemmelse med lovgrundlaget eller er hensigtsmæssigt ud fra formålene om at give de øvrige udbydere en tilstrækkelig konkurrencemargin samt ud fra at TDC bør have incitament til at være effektiv, jf. ovenfor.

Såfremt TDC kan dokumentere, at der er behov for nye gebyrer, og disse lever op til ovenstående principper, vil disse nye gebyrer kunne indføres.

IT- og Telestyrelsens samlede vurdering

Med henblik på at fastsætte fradragene for sparede omkostninger tager IT- og Telestyrelsen udgangspunkt i de i tabel 4 angivne interval for fradrag for de enkelte tjenestegrupper. Det er på denne baggrund styrelsens vurdering, at intervallerne i tabel 4 giver et grundlag for følgende fradrag:

- > Oprettelse og abonnement: 24 %
- > National trafik: 33 %
- > Trafik udland: 11 %
- > Kald til mobilnet: 7 %
- > Opkald til TDC's informationstjenester (113 og 118): 11 %

Ovenstående beregninger er imidlertid udført på baggrund af TDC's regnskabsoplysninger for 2005, og dermed også markedssituationen i 2005. Der er imidlertid i 2006 sket en række ændringer på markedet, der bør inddrages:

TDC har pr. 1. oktober 2006 indført en rabat på 32 kr. ekskl. moms i det månedlige telefonabonnement, svarende til 384 kr. årligt. TDC giver rabatten på linier med delt anvendelse. De sparede omkostninger pr. linie bør ikke være påvirket af denne ændring. TDC's abonnementspris pr. 1. oktober 2006 udgør 1.238,4 kr. årligt ekskl. moms. Såfremt det antages, at 26 % af slutbrugerne har en linie med samproduktion, vil den gennemsnitlige pris udgøre 1.139 kr.¹⁰. Med et fradrag på 24 %, svarer dette til 273 kr., svarende til et fradrag på 22 % for abonnemeter uden samproduktion (slutbrugerpris på 1.238 kr.), og 32 % for abonnemeter med samproduktion (slutbrugerpris på 854 kr.). Såfremt denne forudsatte andel måtte ændre sig, vil fradragene skulle justeres. Dette kan ske i forbindelse med TDC's årlige fremsendelse af forretningsområderegnskaber. Ændringer vil skulle varsles efter de alm. varslingsprocedurer.

IT- og Telestyrelsen

Side 19/22

IT- og Telestyrelsen traf d. 24. januar 2006 afgørelse overfor TDC, TeliaSonera og SONOFON om nedsættelse af priserne for terminering af trafik i mobilnet. Pr. 1. maj 2007 er priserne nedsat fra 0,96 kr. i 2005 til 0,72 kr., svarende til en reduktion på 0,24 kr. Da det er IT- og Telestyrelsens forventning, at denne nedsættelse vil blive afspejlet i de gældende slutbrugerpriser, vil fradragene i tabel 4 forøges fra 6-7 % til 7-9 %.

For priserne for opkald til mobilnet vil der som udgangspunkt som for de øvrige tjenester skulle fastsættes et fradrag i den nedre del af de i tabel 4 anførte intervaller. Heroverfor står imidlertid hensynet til at sikre stabile priser.

Priserne for terminering af trafik i mobilnet vil således pr. 1. maj 2008 blive reduceret yderligere til 0,62 kr. For at sikre at fradragene dermed er retvisende også på dette tidspunkt, har IT- og Telestyrelsen i fastsættelsen af fradraget for trafikretningen kald til mobilnet i stedet taget udgangspunkt i den øvre del af intervallet (7 %¹¹, jf. ovenfor), og herefter taget hensyn til nedsættelserne i priserne for terminering af trafik i mobilnet pr. 1. maj 2007, således at fradraget forøges til 9 %¹².

ooo0ooo

¹⁰ 26 % af (1.238,4 kr. – 384 kr.) og 74 % af 1.238,4 kr.

¹¹ [x] kr. pr. minut i forhold til [y] kr. ([x] kr. fratrukket 0,24 kr.)

¹² [x] kr. pr. minut i forhold til [y] kr. ([x] kr. fratrukket 0,24 kr.)

På baggrund af ovenstående træffer IT- og Telestyrelsen hermed i medfør af § 51 f stk. 9 i lovbekendtgørelse nr. 784 af 28. juli 2005 (teleloven) og i medfør af afgørelsen på engrosmarkedet for fastnetaccess (marked 8) følgende

AFGØRELSE:

TDC (herunder TDC Totalløsninger A/S) skal tilbyde sine gensalgskunder for eksisterende tjenester på fastnetområdet en engrospris på slutbrugertjenester for oprettelse og abonnement, som omfatter de i tabel 2 oplistede tjenester, der svarer til slutbrugerprisen på de pågældende produkter fratrukket 24 %. Det drejer sig om følgende tjenester:

- > **Oprettelse**
- > **Flytning**
- > **Nummerændring**
- > **Fortrydelse ved opsigelse**
- > **Henvisning til nyt nr. ifbm. flytning**
- > **Sammenmærkning**
- > **Spærringer**
- > **Direkte nummer (gennemvalg)**
- > **Ekstra services**
- > **ISDN, supplerende tjenester**

IT- og Telestyrelsen

Side

20/22

Fradraget i slutbrugerprisen for abonnemeter på linier med samproduktion skal dog udgøre 32 %, mens fradraget i slutbrugerprisen for abonnemeter på linier uden samproduktion skal udgøre 22 %.

TDC (herunder TDC Totalløsninger A/S) skal tilbyde sine gensalgskunder for eksisterende tjenester på fastnetområdet en engrospris på slutbrugertjenesterne national trafik, som omfatter de i tabel 2 oplistede tjenester, der svarer til slutbrugerprisen på de pågældende produkter fratrukket 33 %. Det drejer sig om følgende tjenester:

- > **Danmarkspris**
- > **Mod andre operatører med anden takststruktur**
- > **Til 16-numre med takst**
- > **Til 70-numre, kun trafikdelen**
- > **Til 90-numre, kun trafikdelen**
- > **Skrivetelefontjenesten**

TDC (herunder TDC Totalløsninger A/S) skal tilbyde sine gensalgskunder for eksisterende tjenester på fastnetområdet en engrospris på slutbrugertjenesterne trafik udland, som omfatter de i tabel 2 oplistede tjenester, der svarer til slutbrugerprisen på de pågældende produkter fratrukket 11 %. Det drejer sig om følgende tjenester:

- > **Udlandskald, fastnet**
- > **Udlandskald, mobilnet**

TDC (herunder TDC Totalløsninger A/S) skal tilbyde sine gensalgskunder for eksisterende tjenester på fastnetområdet en engrospris på slutbrugertjenesterne kald til mobilnet, som omfatter de i tabel 2 oplyste tjenester, der svarer til slutbrugerprisen på de pågældende produkter fratrukket 9 %. Det drejer sig om følgende tjenester:

> **Til mobilnumre**

TDC (herunder TDC Totalløsninger A/S) skal tilbyde sine gensalgskunder for eksisterende tjenester på fastnetområdet en engrospris på slutbrugertjenesterne kald til informationstjenester (113 og 118), der svarer til slutbrugerprisen på de pågældende produkter fratrukket 11 %.

TDC (herunder TDC Totalløsninger A/S) forpligtes, jf. nærværende afgørelse, til at tilbyde ovenstående fradrag med virkning fra 1. juli 2007 og frem til IT- og Telestyrelsen træffer fornyet afgørelse vedrørende fradragene.

IT- og Telestyrelsen

For så vidt angår TDC's (herunder TDC Totalløsninger A/S') gebyrer i forbindelse med tjenesteudbyderaftaler vil disse skulle prisreguleres efter historiske omkostningers metode, jf. telelovens § 51 f, stk. 5, nr. 1, jf. stk. 7. Gebyrerne skal være konkret begrundede efter princippet om omkostningskausalitet.

Side

21/22

TDC skal inden d. 1. juli 2007 i forbindelse med fremsendelse af forretningsområderegnskaber for 2006 fremsende dokumentation for gebyrerne i TDC's standardtilbud for gensalg.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan i medfør af telelovens § 101, stk. 1, nr. 7, påklages til Teleklagenævnet, sekretariatet for Teleklagenævnet, Bredgade 43, 1260 København K. Klagen skal i givet fald indgives skriftligt inden 4 uger efter, at denne afgørelse er meddelt selskabet.

Opmærksomheden henledes på, at der i medfør af bekendtgørelse nr. 569 af 18. juni 2004 om Teleklagenævnets virksomhed skal betales et gebyr på 4.000 kr. for behandling af klager af denne type i Teleklagenævnet. Beløbet vil blive opkrævet af Teleklagenævnets sekretariat.

ooo0ooo

Med venlig hilsen

Filip Sundram
Chefkonsulent

Bilag 1. Forrentningen i 448 udvalgte detaljerede brancher

Der er fra Danmarks Statistiks databank (www.statbank.dk) indhentet regnskabsstatistiske oplysninger for regnskabsåret 2004 om:

- > Omsætning (incl. andre driftsindtægter)
- > Ordinært resultat (incl. ekstraordinære omkostninger)
- > Anlægsaktiver (i alt, excl. finansielle anlægsaktiver)
- > Kapitalbinding, d.v.s. anlægsaktiver, ikke-rentebærende omsætningsaktiver fratrukket ikke-rentebærende passiver (Anlægsaktiver tillagt omsætningsaktiver excl. andre omsætningsaktiver fratrukket hensættelser og kortfristet gæld til leverandører)

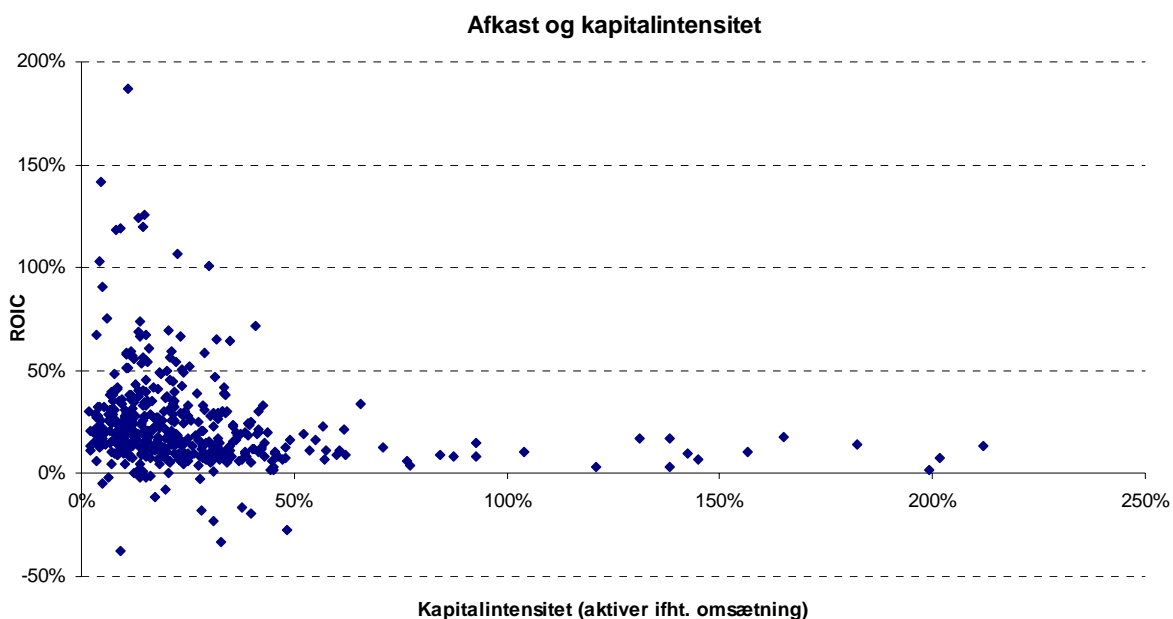
Der indgår i statistikken 448 udvalgte detaljerede brancher, men pga. manglende data er 6 brancher udeladt, således at der er 442 brancher tilbage.

I figuren nedenfor er forrentningen, ROIC (målt som ordinært resultat i pct. af kapitalbinding) sammenlignet med kapitalintensiteten (målt som anlægsaktiver i pct. af omsætning):

IT- og Telestyrelsen

Side

22/22

Det ses af figuren, at for mere kapitalintensive brancher (aktiver udgør over 30 pct. af omsætningen) ligger forrentningen i et normalområde på ca. 10 pct., mens forrentningen i brancher med en lav kapitalintensitet (aktiver udgør under 30 pct. af omsætningen) er markant højere (20-25 pct.)